

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR-4101-22-01/2011
P/11/178

Wrocław, dnia 2 marca 2012 r.

**Pan
nadinsp. Dariusz Biel
Komendant
Wojewódzki Policji
we Wrocławiu**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu skontrolowała Komendę Wojewódzką Policji we Wrocławiu, zwaną dalej „Komendą”, w zakresie gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa w latach 2009-2011 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 6 lutego 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli - na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK - przekazuje Panu Komendantowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia skontrolowaną działalność w zakresie gospodarowania nieruchomościami w okresie objętym kontrolą, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości dotyczących głównie: nieujmowania wartości gruntów w ewidencji księgowej, nieuiszczania opłat za trwałe zarząd 13 nieruchomości, niepełnego zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych funkcjonariuszy oraz utrzymywania części obiektów w nienależytym stanie technicznym i sanitarnym. Przyjęta ocena wynika z uwag i ocen cząstkowych przedstawionych poniżej.

1. Komenda była prawidłowo przygotowana do obsługi spraw związanych z władaniem nieruchomościami Skarbu Państwa. Realizacja przedmiotowego zadania powierzona została Wydziałowi Zaopatrzenia i Inwestycji, którego szczegółowy zakres działania i odpowiedzialności określał Regulamin Organizacyjny Komendy. W wyodrębnionych w strukturze Wydziału zespołach (administracyjno-gospodarczym,

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82

inwestycyjnym, eksploatacyjnym, mieszkalno-socjalnym) zatrudniono ogółem 63 pracowników. Kontrola wykazała jednakże, iż w Wydziale nie zapewniono pełnej, wymaganej obsady etatowej w grupie zawodowej inspektorów nadzoru budowlanego. Z wymaganej wskaźnikami naliczeniowymi - ustalonymi przez Komendę Główną Policji (powierzchnia użytkowa obiektów służbowych/liczba inspektorów nadzoru budowlanego) - liczby 15 inspektorów nadzoru, zadania te realizowało od 7 do 9 pracowników, ze względu na brak możliwości finansowych Komendy do zapewnienia pełnego składu osobowego w tej grupie zawodowej,.

2. W Komendzie nie opracowano strategii lub procedur dotyczących gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, jednak działania podejmowane przez Komendę odnośnie zbycia, udostępnienia, pozyskania nieruchomości oraz ich funkcjonowania i utrzymania były realizowane stosownie do możliwości finansowych tej jednostki. Stosownie do wymogów § 1 ust. 3 zarządzenia w sprawie szczegółowego trybu sporządzania planów przekazywania Agencji Mienia Wojskowego niektórych składników mienia Skarbu Państwa², w okresie objętym kontrolą Komenda przekazała do KGP informacje o wszystkich nieruchomościach zbędnych, celem ich przekazania do AMW. Również terminowo i rzetelnie sporządzano i przekazywano wymagane sprawozdania w zakresie nieruchomości zgłoszonych do wygaszenia trwałego zarządu, z prowadzonej działalności inwestycyjnej oraz aplikacji programu informatycznego „Trwały zarząd”. Spośród wszystkich 16 przypadków wygaszenia trwałego zarządu, kontrolą objęto procedurę jego wygaszenia w stosunku do 10 losowo wybranych nieruchomości, w których stwierdzono, że na wygaszenie trwałego zarządu Komendant Wojewódzki uzyskał zgodę KG Policji. We wszystkich skontrolowanych przypadkach, decyzje o wygaszeniu trwałego zarządu wydawane zostały przez starostów w terminie określonym w art. 47 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami³.

3. Stan prawny wszystkich użytkowanych przez Komendę nieruchomości był uregulowany. Liczba budynków i budowli będących w dyspozycji Komendy zmniejszyła się w kontrolowanym okresie z 398 do 377, tj. o 21 nieruchomości a ich powierzchnia użytkowa z 272,6 tys. m² do 262,0 tys. m² (tj. o 10,6 tys. m²). Kontrola wykazała, iż Komenda nie ujmowała w ewidencji księgowej wartości gruntów stanowiących jej składniki majątkowe. Nieruchomości gruntowe ujmowane były w ewidencji pozabilansowej w Wydziale Zaopatrzenia i Inwestycji w układzie zawierającym: lokalizację działki, numer działki oraz jej powierzchnię, co w ocenie NIK naruszało zapisy ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴ stanowiące, iż do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym (art. 20 ust. 1) a księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty (art. 24 ust. 2). Podkreślić przy tym należy, iż działania w zakresie obowiązku wprowadzenia do ewidencji wartości gruntów (§ 6 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010

² Zarządzenie Nr 21 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 1 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowego trybu sporządzania planów przekazywania Agencji Mienia Wojskowego niektórych składników mienia Skarbu Państwa będącego w trwałym zarządzie lub władaniu organów i jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji – Dz. Urz. MSWiA z 2009 r. Nr 9, poz. 50

³ Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm.

⁴ jt. Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

r.⁵⁾, podjęte zostały w Komendzie dopiero w trakcie niniejszej kontroli NIK. W wyniku wystąpienia do właściwych jednostek samorządu terytorialnego celem uzyskania aktualnych wartości gruntów będących w trwałym zarządzie Komendy, uzyskano m.in. wartość gruntu dla nieruchomości położonych: w Jeleniej Górze o łącznej wartości 3.964,0 tys. zł; w Polkowicach o łącznej wartości gruntu 111,9 tys. zł czy w Oleśnicy – 960,0 tys. zł.

Kontrola wykazała ponadto, iż Komenda użytkowała nieruchomości pozostające w jej trwałym zarządzie, a od których to nie uiszczano opłaty z tytułu trwałego zarządu⁶. Przedmiotowych opłat nie wnoszono za 13 nieruchomości o łącznej powierzchni gruntu 21,7 tys. m² i 8,3 tys. m² powierzchni użytkowej. Jako usprawiedliwienie zaniechania wskazano fakt, iż nieruchomości przekazane do władania Komendzie na podstawie decyzji starostów, nie posiadały określenia ich wyceny w związku z powyższym odstąpiono od wnoszenia wymaganej opłaty.

4. NIK negatywnie ocenia stopień realizacji uprawnienia określonego w art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji⁷, tj. prawa do lokalu mieszkalnego policjantowi w służbie jak również prawa do kwatery tymczasowej policjantowi pozostającemu w służbie przygotowawczej. Komenda corocznie wygaszała trwały zarząd nad budynkami mieszkalnymi i tak w 2009 r. dysponowała zaledwie 85 lokalami mieszkalnymi o łącznej powierzchni użytkowej 7,07 tys. m². Od 2010 r. liczba lokali mieszkalnych pozostających w trwałym zarządzie Komendy zmniejszyła się do zaledwie 24 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 2,13 tys. m². Ponadto Komenda dysponowała także 4 lokalami mieszkalnymi z przeznaczeniem na kwatery tymczasowe o łącznej powierzchni 200 m². Przedstawiony stan zasobu mieszkaniowego nie mógł zapewnić w żadnym stopniu realizacji uprawnień funkcjonariuszy do mieszkania, w aspekcie liczby uprawnionych do jego otrzymania, ponieważ liczba funkcjonariuszy sukcesywnie rosła i wynosiła 1830 w 2009 r. ; 1889 w 2010 r. i 1919 funkcjonariuszy w I półroczu 2011 r. W takich okolicznościach realizacja tego uprawnienia odbywała się poprzez wypłatę funkcjonariuszom równoważnika za brak lokalu, którego wysokość ulegała corocznemu zwiększeniu od kwoty 6 383, 4 tys. zł (290 zł miesięcznie/funkcjonariusza) w 2009 r. do 6 787,5 tys. zł (299 zł miesięcznie) w roku 2010. W I półroczu 2011 r. funkcjonariuszom wypłacono z tego tytułu 3 530,5 tys. zł (306 zł miesięcznie).

5. Stan techniczny obiektów budowlanych oraz potrzeby remontowe, określano w Komendzie głównie w oparciu o przeprowadzane okresowe przeglądy stanu technicznego budynków oraz uwagi i wnioski wynikające z kontroli zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych. Szacowane przez Komendę potrzeby – co potwierdziła przeprowadzona kontrola – były wyższe niż posiadane środki finansowe, niewystarczające do prawidłowego wypełniania obowiązków określonych w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane⁸ oraz w przepisie art. 185 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami⁹, tj. utrzymania nieruchomości w stanie niepogorszonym zgodnie z jej przeznaczeniem oraz zapewnienia bezpieczeństwa użytkowania i właściwej eksploatacji nieruchomości. Blisko 95% użytkowanych przez Komendę obiektów

⁵ w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 128, poz. 861)

⁶ O której mowa w art. 45 ust.2 pkt 7 ustawy o Gospodarowaniu Nieruchomościami

⁷ Dz. U. z 2007 r., Nr 43, poz. 277 ze zm.

⁸ Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 ze zm.

⁹ Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm.

wymagało remontów bądź niezbędnych nakładów inwestycyjnych. Na postępującą degradację nieruchomości Skarbu Państwa niewątpliwym wpływ miała rzeczywista realizacja planu finansowego w odniesieniu do oszacowanych potrzeb w części dotyczącej utrzymania nieruchomości w należytym stanie technicznym. I tak w 2010 r. oszacowane potrzeby na kwotę 31.235,5 tys. zł zrealizowano w wysokości 8.670,4 tys. zł co stanowiło 27,8% potrzeb, podobnie w 2011 r. oszacowane potrzeby na kwotę 36.328,8 tys. zł zrealizowano w kwocie 11.088,7 tys. zł tj. na poziomie 30,5% tych potrzeb.

Kontrola wykazała ponadto, że Komenda eksploatowała krytą strzelnicę w obiekcie KWP we Wrocławiu przy ul. Podwale 31/33. Przedmiotowy obiekt został dopuszczony do użytkowania na podstawie Atestu Krytej Policijnej Strzelnicy Ćwiczebnej zatwierdzonego przez Komendanta Wojewódzkiego Policji we Wrocławiu. Atest ten został sporządzony w oparciu o Protokół z przeprowadzonego sprawdzenia obiektu szkoleniowego przez Komisję Wydziału Mechatroniki Wojskowej Akademii technicznej w Warszawie z dnia 28 listopada 2008 r. na podstawie Decyzji nr 703 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 grudnia 2006 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać policyjne strzelnice ćwiczebne. W ocenie NIK dopuszczenie do eksploatacji i prowadzenia strzelań w ww. obiekcie wymagało spełnienia warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać tego typu obiekty i ich usytuowanie, określonych w drodze rozporządzenia przez właściwego ministra, o czym mowa w art. 7 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹⁰ tj. Ministra Spraw Wewnętrznych. Najwyższa Izba Kontroli zwraca przy tym uwagę Panu Komendantowi, że do dnia zakończenia niniejszej kontroli warunki te nie zostały określone.

6. Koszty utrzymania nieruchomości w 2009 r. wyniosły 14.629,6 tys. zł, w 2010 r. 15.318,1 tys. zł a za I półrocze 2011 r. 9.660,1 tys. zł, co stanowiło odpowiednio 2,5%; 2,7% i 3,1% w ogólnych wydatkach Komendy. Największy udział w strukturze tych kosztów stanowiły wydatki poniesione za zużytą energię elektryczną, ciepłą, gaz, opał, które stanowiły ok. 75% ogólnej kwoty tych wydatków. Najniższe poniesione wydatki dotyczyły m.in. opłat z tytułu: administracji (tj. 0,1% ogółu tych wydatków), ochrony środowiska (0,3% ogółu wydatków) oraz zakupionych środków czystości (tj. 0,6% ogółu wydatków). Kontrola wykazała, iż Komenda nie prowadziła w układzie rodzajowym i rzeczowym ewidencji kosztów z podziałem na poszczególne budynki komend miejskich i powiatowych, co w ocenie NIK mogłoby przyczynić się do efektywniejszego ich zagospodarowania i bieżącego kontrolowania np. w odniesieniu do zużycia mediów na poszczególnych budynkach. NIK pozytywnie ocenia przy tym podejmowane działania mające na celu efektywniejsze finansowo gospodarowanie nieruchomościami. W następstwie wydanej w dniu 4 lutego 2009 r. decyzji Komendanta w sprawie powołania *Zespołu do racjonalizacji wydatków i ich monitorowania w jednostkach i komórkach organizacyjnych KWP we Wrocławiu* opracowano i wdrożono w Komendzie „Program racjonalizacji wydatków i ich monitorowania w jednostkach i komórkach organizacyjnych KWP we Wrocławiu” obejmujący swymi założeniami również wydatki związane z utrzymaniem nieruchomości.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę Pana Komendanta na ponoszone przez Komendę koszty utrzymania części nieruchomości przeznaczonych na magazyny depozytowe (nieruchomości zajęte w trakcie prowadzonych postępowań karnych). Na potrzeby tych magazynów zajmowano w kontrolowanym okresie

¹⁰ Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 ze zm.

powierzchnię 24,5 tys. m² (tj. ok. 9,3% ogólnej powierzchni użytkowej budynków) a szacunkowe roczne koszty utrzymania tych nieruchomości wynosiły 178,1 tys. zł (tj. ok. 1,2% ogólnych kosztów utrzymania nieruchomości w kolejnych latach). Przeprowadzone oględziny tych magazynów ujawniły, iż ich powierzchnia zajmowana była przez dowody rzeczowe, zajęte wiele lat temu w prowadzonych postępowaniach a Sądy nie zdecydowały o dalszym losie tych dowodów.

7. NIK zwraca uwagę, iż Komenda nie posiadała odpowiednich narzędzi i instrumentów (w tym informatycznych), które pozwalałyby szybko i rzetelnie zagregować dane dotyczące corocznych potrzeb finansowych w zakresie utrzymania w należytym stanie technicznym i właściwej eksploatacji nieruchomości dolnośląskiej Policji. W konsekwencji, Komendant Wojewódzki Policji dokonywał podziału tych środków proporcjonalnie do liczby zatrudnionych w obiekcie pracowników. Środki budżetowe rozdzielano więc corocznie w podobnej wysokości, dokonując następnie ewentualnych korekt i przesunięć w trakcie roku, stosownie do najpilniejszych potrzeb zgłaszanych przez komendantów jednostek podległych. Powyższą sytuację, w toku kontroli, usprawiedliwiał Naczelnik Wydziału Zaopatrzenia i Inwestycji Komendy, wskazując jako przyczynę „*zbyt niski poziom przyznawanych środków budżetowych*”. NIK, podzielając pogląd, iż niski poziom przyznawanych środków nie pozwalał na pełne zabezpieczenie potrzeb związanych z należytym utrzymaniem nieruchomości wskazuje jednak, że zmienność potrzeb wynikała z prowadzonych w poszczególnych jednostkach pracach inwestycyjno-remontowych a także nierównomierniej eksploatacji obiektów ze względu na ich różny wiek, konstrukcję lub umiejscowienie. Stąd w ocenie NIK zasadnym byłoby wprowadzenie przy podziale środków również kryteriów uwzględniających wskazaną zmienność potrzeb.

8. NIK nie wnosi uwag, co do sposobu i zasad udostępniania nieruchomości czasowo niewykorzystanych na potrzeby służbowe (w całości lub w części) dla podmiotów resortowych MSWiA¹¹. Wzajemne relacje i rozliczenia w tym zakresie przebiegały w sposób prawidłowy i zgodny z *wytocznymi Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie integracji zaplecza logistycznego Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu*.¹² Prawidłowo udostępniano także nieruchomości podmiotom zewnętrznym komercyjnym. Przeprowadzona analiza 5 umów z łącznej zawartej liczby 27 (18,5%) wykazała, iż rzetelnie kalkulowano koszty wynajmu a następnie egzekwowano płatności czynszowe oraz obciążenia z tytułu korzystania z mediów przez najemców. Umowy najmu i dzierżawy zawierane były w sposób zabezpieczający finansowo interes Skarbu Państwa, przy czym uchybieniem na jaki NIK wskazuje, był brak w umowach klauzul umożliwiających kontrolę przedmiotu najmu w czasie jego trwania.

9. Dolnośląska Policja realizowała swoje zadania statutowe nie tylko w oparciu o zasoby nieruchomości posiadane w trwałym zarządzie, ale także w oparciu o użyczone od innych podmiotów. Na 186 obiektów służbowych (tj. siedzib Policji na obszarze województwa dolnośląskiego), KWP korzystała z 42 obiektów (22,6%) użyczonych bezpłatnie przez gminy. Z formuły takiej korzystano przede wszystkim w przypadku jednostek terenowych – posterunków i rewirów dzielnicowych, o ograniczonym dobowym okresie funkcjonowania. Działania takie służyły optymalizacji kosztów utrzymania i miały charakter prooszczędnościowy, ponieważ obiekty obce nie

¹¹ Obecnie MSW

¹² z dnia 31 grudnia 2008 r., pismo znak: DBP-0033-1/36/08.

generowały kosztów opłat za trwały zarząd, kosztów przeglądów okresowych czy chociażby kosztów inwestycyjno-modernizacyjnych. Istotnym argumentem, podnoszonym w sprawie, były również przepisy art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym¹³, zgodnie z którym do zadań własnych gmin należą sprawy porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli. Najwyższa Izba Kontroli zwraca jednak uwagę, iż specyfika wykonywanych przez Policję zadań wymaga zapewnienia jej niezależności w najwyższym stopniu. Zdaniem NIK zmniejszanie kosztów funkcjonowania tej formacji poprzez wygaszanie trwałego zarządu na rzecz użyczenia obiektów od gmin takiej niezależności nie zapewniało. Uwagę zwrócić należy także na fakt, że Komenda Główna Policji nie wypracowała strategii bądź wytycznych w tym zakresie, a Komendant Wojewódzki podejmował działania w oparciu o przyjętą w Policji zasadę odpowiedzialności komendantów Policji za stan bezpieczeństwa publicznego na obszarze pozostającym w terytorialnym zasięgu ich działania.

10. Przeprowadzone w toku kontroli oględziny stanu technicznego i eksploatacji wybranych losowo 7 obiektów, pozostających w trwałym zarządzie Komendy Wojewódzkiej Policji, wykazały nieprawidłowości w 5 przypadkach. I tak:

- w Komendzie Powiatowej Policji w Bolesławcu stwierdzono zawilgocenia i zagrzybienia ścian w pomieszczeniach przyziemia, w wielu pokojach służbowych przepełnienie mebli i innych starych sprzętów użytkowych, ubytki w stolarnie okiennej, a nadto niski poziom estetyki i czystości ścian, podłóg i sufitów, wskazujący na nieodnawianie i nieodświeżenie pomieszczeń, co najmniej od kilku lat;
- Komisariat Policji w Gromadce, wyłączony z eksploatacji, był obiektem w znacznej mierze zdegradowanym, z przeciekającym dachem, z zawilgoceniami od parteru po strych, ze stojącą wodą w piwnicy;
- w Komisariacie Policji Wrocław-Osiedle stwierdzono liczne ubytki tynku i farby, zarówno na elewacji jak i w niektórych pomieszczeniach wewnętrznych, ciasne pokoje przepełnione starymi różnorodnymi meblami, przetarte i poodklejane podłogi parkietowe, zalania w części strychowej, piwnice przepełnione depozytami, w większości starymi rowerami, narzędziami rolniczymi, kanistrami i częściami samochodowymi. Otoczenie budynku zaniedbane; nieutwardzona powierzchnia gruntowa wykorzystywana była na prowizoryczny parking,
- Komisariat Policji Wrocław-Rakowiec mieścił się w poniemieckiej kamienicy, ze stromym wejściem uniemożliwiającym dostęp osobom z dysfunkcją narządów ruchu. Elewacja budynku brudna i mało estetyczna. Złuszczające się płyty farby. Pomieszczenia wewnętrzne, korytarze i klatka schodowa nie spełniały minimalnych standardów estetycznych i sanitarnych. Brak wystarczającej powierzchni dla prawidłowego zorganizowania archiwum i depozytu. Stare, wypaczone i nieszczelne okna. Toalety w katastrofalnym stanie higienicznym.
- w obiektach Wydziału Ruchu Drogowego we Wrocławiu większość pomieszczeń była zbyt ciasna, niepozwalająca na swobodne przyjmowanie interesantów. Prawie w każdym pokoju zniszczone i przetarte podłogi. Okna stare i wypaczone, a w części pomieszczeń – pomimo wymiany na nowe – nadal nieszczelne, ze względu na wadliwą i krzywą konstrukcję otworów okiennych. W części parterowej oraz w okolicach poddasza miejscowo widoczne zawilgocenia ścian i sufitu. Elewacja brudna, spłowiała i mało estetyczna.

¹³ jt. Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 ze zm.

Najwyższa Izba Kontroli, przedstawiając powyższy stan nieruchomości, ma świadomość, iż zaprezentowany obraz nie dotyczy w równej mierze wszystkich obiektów służbowych Policji na Dolnym Śląsku. Niemniej jednak ujawnione przypadki wskazują, że zaangażowane nakłady finansowe na utrzymanie nieruchomości (zaledwie ok. 3% całego budżetu Komendy Wojewódzkiej) nie zapewniają właściwych warunków pracy funkcjonariuszy i obsługi obywateli.

NIK stwierdziła natomiast, iż we wszystkich poddanych oględzinom nieruchomościach, prowadzono rzetelnie i prawidłowo książki obiektów budowlanych oraz regularnie i terminowo dokonywano przeglądów okresowych, o których mowa w przepisach Prawa budowlanego.

11. Komenda Wojewódzka Policji we Wrocławiu wydatkowała w kontrolowanym okresie następujące środki finansowe na inwestycje i modernizacje: 12,6 mln zł w 2009 r., 2,1 mln zł w 2010 r. i 0,7 mln zł do połowy 2011 r. Wydatkowane środki były znacznie mniejsze od pierwotnie zamierzonych i zaplanowanych, które wynosiły odpowiednio: 18,6 mln zł w 2009 r. (wykonanie na poziomie 67,7%), 5,0 mln zł w 2010 r. (wykonanie na poziomie 42,0%) i 3,0 mln zł w I poł. 2011 r. (wykonanie na poziomie 23,3%). Powodem niższej od pierwotnie zaplanowanej skali realizacji zadań inwestycyjnych były ograniczenia w otrzymanych środkach finansowych. Ostatecznie, w ramach posiadanych środków, zrealizowano: w 2009 r. – 11 zadań, w 2010 – 4 zadania, a w 2011 r. już tylko 2 zadania, rozpoczęte w latach ubiegłych. NIK szczególną uwagę zwrócił na, funkcjonujący w obszarze powyższych inwestycji, „Program modernizacji”, realizowany na podstawie ustawy z dnia 12 stycznia 2007 r. o ustanowieniu Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2007-2011.¹⁴ Ze środków z tego Programu, dolnośląska Policja otrzymała: 10,2 mln zł w 2009 r. (80,9% wszystkich posiadanych funduszy na inwestycje na ten rok) oraz 1,1 mln zł w 2010 r. (52,4%). Na 2011 r. nie otrzymano już żadnych środków z tego Programu. Najwyższa Izba Kontroli, zauważając pozytywną rolę Programu w poprawie stanu zasobu nieruchomości KWP, zwróciła natomiast uwagę, iż w okresie jego realizacji, nie przeznaczono równocześnie z budżetu Policji na zadania inwestycyjne żadnych własnych środków finansowych.

W ramach prowadzonej kontroli przebiegu procesów inwestycyjnych, NIK skorzystała z pomocy biegłego w zakresie budownictwa, do oceny dwóch zadań: modernizacji pomieszczeń dla osób zatrzymanych Komendy Miejskiej Policji we Wrocławiu przy ul. Druckiego-Lubeckiego 1 oraz modernizacji stacji paliw Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu przy ul. Połbina 1. W wyniku podjętych badań biegły stwierdził następujące uchybienia:

- w zakresie modernizacji pomieszczeń dla osób zatrzymanych:
 - brak rozliczenia się wykonawcy z powierzonego mu projektu wykonawczego,
 - wystąpienie rozbieżności wymiarowych, co do projektowanych wymiarów pomieszczeń i ich wysokości,
 - brak dokumentacji powykonawczej dotyczącej wykonywanych wzmocnień spękanych belek, stropów i ścian,
- w zakresie modernizacji stacji paliw:
 - niezgodne z projektem wykonanie barierki odbojnicowych na wysepce dystrybutorowej,

¹⁴ Dz. U. Nr 35, poz. 213 ze zm.

- niezgodne z projektem zrównanie poziomu chodnika i parteru posadzki, mogące zagrażać dostawianiem się do wnętrza pawilonu wód opadowych,
- niezachowanie minimalnej wysokości progów wysepki dystrybutorowej od strony najazdu,
- nieprawidłowy spadek nawierzchni szczelnej płyty, powodujący zastoje wody opadowej wokół wysepki dystrybutorowej,
- brak całkowitego końcowego rozliczenia się z pierwszym wykonawcą, m.in. w zakresie niewykonanych robót i powierzonych materiałów, skutkujących łącznym rozszczeniem Komendy na łączną kwotę 964,6 tys. zł.

W ocenie NIK, stwierdzone uchybienia nie miały wprawdzie decydującego wpływu na prawidłowość przeprowadzonych procesów modernizacyjnych, niemniej jednak świadczyły o potrzebie dochowywania większej staranności i wzmocnienia nadzoru nad służbami inwestycyjnymi Komendy, w toku realizacji kolejnych tego typu przedsięwzięć w przyszłości.

12. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia przygotowania KWP w zakresie zapewnienia zaplecza logistycznego na czas organizacji we Wrocławiu meczów piłkarskich podczas turnieju EURO 2012. W sposób rzetelny został opracowany plan wykorzystania obiektów służbowych jednostek podległych, w celu doraźnego zatrzymania większej liczby osób. Podjęte też zostały działania dotyczące dyslokacji zwiększonej liczby funkcjonariuszy, przewidzianych do zabezpieczenia imprezy, w tym negocjacje z rektorami uczelni wrocławskich, w zakresie wykorzystania w tym celu uczelnianych akademików.

13. W badanym okresie, kontrole wewnętrzne i zewnętrzne nieruchomości pozostających w zarządzie KWP, zapewniały Komendantowi Wojewódzkiemu Policji niezbędną wiedzę zarządczą, wystarczającą do podejmowania właściwych decyzji w tym obszarze. Wprawdzie Wydział Kontroli KWP nie przeprowadzał kompleksowych kontroli wyłącznie w powyższym temacie, niemniej zagadnienia związane z gospodarowaniem nieruchomościami stanowiły część składową, co najmniej 10 innych kontroli, dotyczących m.in. przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz stanu instalacji technicznych w obiektach jednostek podległych. Szczegółowy i rzetelny obraz sytuacji w powyższym zakresie wynikał także z prowadzonego przez Państwową Inspekcję Sanitarną MSWiA nadzoru sanitarnego (zarówno zapobiegawczego jak i bieżącego). W wyniku przeprowadzonych przez PIS kontroli, wszczęto postępowania i wydano: w 2009 r. – 20, w 2010 r. – 30 a w 2011 r.¹⁵ – 42 decyzje administracyjne nakazujące poprawę stanu techniczno-sanitarnego obiektów. Wg stanu na koniec 2011 r, 91 obiektów Policji na terenie województwa dolnośląskiego (tj. blisko 50%) objętych było postępowaniami administracyjnymi w zakresie poprawy warunków techniczno-sanitarnych. Postępowania dotyczyły najczęściej złego stanu: budynków (dachy, orywnowanie, elewacje), placów manewrowych, garaży, pomieszczeń pracy (brak wentylacji, stan podłogi, zacieki, zawilgocenia), pomieszczeń sanitarnych i szatni pracowniczych, pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia. NIK zwróciła jednak uwagę, iż o ile kontrole PIS rzetelnie opisywały zastaną rzeczywistość, o tyle Inspekcja w latach 2009-2011 nie prowadziła wobec Komendy ani jednego postępowania mandatowego oraz nie

¹⁵ do 31 października 2011 r.

zastosowała żadnych innych – przewidzianych w jej kompetencjach – sankcji z tytułu nie przestrzegania przepisów sanitarno-higienicznych w obiektach KWP i jednostek podległych.

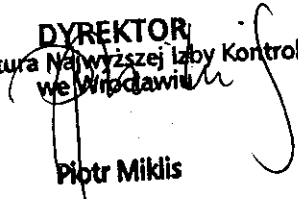
Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. **Wystąpienie do właściwych starostów celem uzupełnienia decyzji o ustanowieniu trwałego zarządu o wartość nieruchomości, celem:**
 - **ujęcia w ewidencji finansowo - księkowej Komendy wartości gruntów pozostających w jej trwałym zarządzie,**
 - **prawidłowego naliczenia i odprowadzenia opłat z tytułu trwałego zarządu.**
2. **Rozważenie wprowadzenia skutecznych narzędzi w celu ustalania i monitorowania jednostkowych kosztów utrzymania poszczególnych obiektów komend miejskich i powiatowych oraz stworzenia algorytmu podziału środków finansowych na te jednostki, uwzględniającego występujące potrzeby.**
3. **Bieżące realizowanie w ramach posiadanych środków, napraw i konserwacji obiektów budowlanych zalecanych przez PIS MSWiA oraz wskazywanych w protokołach kontroli okresowych.**
4. **Usunięcie usterek stwierdzonych w toku kontrolowanych inwestycji, tj. modernizacji pomieszczeń dla osób zatrzymanych KMP oraz stacji paliw KWP.**
5. **Zweryfikowanie zapisów dotyczących zawartych umów najmu nieruchomości w zakresie umożliwiającym kontrolę przedmiotu najmu w czasie jego trwania.**

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK zwraca się do Pana Komendanta o przedstawienie w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych na rzecz realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Komendantowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

DYREKTOR
Delegatura Najwyższej Izby Kontroli
we Wrocławiu

Piotr Miklis